

Collegebericht aan de raad

Van Burgemeester en wethouders Datum 20 mei 2022
Aan Gemeenteraad Programma 1.1 Stedelijk Beheer en Milieu
Portefeuille-houder Bolsius
Kraanen

Onderwerp
Stand van zaken opvolging aanbevelingen Rusthof

Aanleiding

Op 17 december 2021 publiceerde de Nationale ombudsman zijn rapportage met bevindingen over de gebeurtenis die vorig jaar op Rusthof heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding van het rapport van de Nationale ombudsman en het gesprek dat wij voerden met uw raad en met nabestaanden hebben wij in de afgelopen periode verschillende stappen gezet om het vertrouwen van nabestaanden te herstellen. Met [collegebericht 2022-013](#) informeerden wij u over de stappen die wij wilden zetten. In voorliggend collegebericht leest u de stand van zaken.

Bericht

Met verschillende nabestaanden hebben wij in de afgelopen periode ambtelijk en bestuurlijk contact gehad over wat er nodig is om het vertrouwen te herstellen. Met de mensen die behoefte hadden aan persoonlijk contact hebben de burgemeester en wethouder Kraanen diverse gesprekken gevoerd. Wij blijven deze gesprekken voeren met iedereen die daaraan behoefte heeft.

Gesprek tussen nabestaanden en groep

Wij hebben geïnventariseerd welke nabestaanden behoefte hadden aan contact met de mensen die 's avonds op 11 september op Rusthof zijn geweest. Er zijn daarna twee bijeenkomsten georganiseerd waarbij nabestaanden vragen konden stellen aan twee vertegenwoordigers van de groep, onder leiding van een onafhankelijk gespreksleider. In dit gesprek waren de vertegenwoordigers niet zichtbaar, maar wel hoorbaar. Aan dit gesprek deden 27 mensen mee, vaak in aanwezigheid van een partner of familielid.

Daarnaast was er de mogelijkheid om vragen schriftelijk voor te leggen. Deze zijn per mail beantwoord.

Met nabestaanden van dierbaren die zijn begraven in de graven waar het zogenoemde contact is gemaakt met energieën, zijn individuele 'face tot face' gesprekken gevoerd door een vertegenwoordiger van de mensen die op Rusthof zijn geweest.

Tijdens een van de bijeenkomsten is door een van de nabestaanden voorgesteld om een lotgenotengroep te starten waarbij de gemeente een faciliterende rol kan vervullen. De directeur van Rusthof verkent momenteel of hiervoor belangstelling is.

Vergoeden kosten nieuwe rustplaats

Enkele nabestaanden hebben besloten hun dierbare elders een nieuwe rustplaats te geven. Eerder informeerden wij u over het besluit om de kosten die daaraan verbonden zijn, te vergoeden. Tot nu toe is hiervan 10 keer gebruik gemaakt.

Opstellen kader begraafplaats

Eerder gaven wij aan dat wij willen zorgen voor een duidelijk kader over welke activiteiten passend en niet passend zijn op de begraafplaats. Zo'n 25 nabestaanden hebben aangegeven graag hierover mee te denken. In mei organiseren wij twee bijeenkomsten waarin ideeën en wensen worden opgehaald. De opbrengst van deze bijeenkomsten bespreken wij daarna ook met andere belanghebbenden: de gemeente Leusden, het Platform voor Levensbeschouwingen en Religies, Vrienden van Rusthof, een vertegenwoordiger van Maranatha, Sovjet Ereveld en de Oorlogsgravenstichting. De opgehaalde input wordt daarna verder uitgewerkt tot een duidelijk kader. Dit traject willen wij zoveel mogelijk parallel laten lopen met de aanpassingen in de verordening (zie hieronder).

Verordening begraafplaats

In de Verordening voor het crematorium en de gemeentelijke begraafplaatsen Amersfoort heeft de gemeenteraad regels opgeschreven over de drie gemeentelijke begraafplaatsen Rusthof, Maranatha en Soesterweg. De gebeurtenis op Rusthof en het onderzoek van de Nationale ombudsman lieten ons zien dat de verordening op onderdelen niet meer passend is bij de praktijk en aanpassing behoeft. In de afgelopen periode hebben wij de verordening verder onder de loep genomen. Daarbij is gebleken dat er inhoudelijk inderdaad e.e.a. gewijzigd zou moeten worden. Zo is de verordening op onderdelen onnodig complex en gedetailleerd en op andere onderdelen onvoldoende duidelijk, bijvoorbeeld als het gaat om de bevoegdheden. Er is daarnaast ook gebleken dat de verordening over Rusthof, dat op grondgebied van de gemeente Leusden ligt, moet worden vastgesteld door de gemeenteraad van Leusden, en niet door de gemeenteraad van Amersfoort. Alhoewel Rusthof privaatrechtelijk eigendom van en in beheer is bij de gemeente Amersfoort, is de gemeenteraad Leusden bestuursrechtelijk bevoegd om de verordening over Rusthof vast te stellen.¹ Over wat dit betekent voor de verordening voeren wij momenteel overleg met de gemeente Leusden. Tot die tijd zullen wij volgens bestaande praktijk werken.

Vervolg

In de komende periode gaan wij verder aan de slag met de kaders zoals hierboven beschreven. En verkennen wij met de gemeente Leusden welke oplossingsrichtingen mogelijk zijn voor de verordeningen. Beoogde oplossingsrichting is dat er een bestuursovereenkomst wordt vastgesteld tussen de twee gemeenteraden, om de bevoegdheidsverdeling, verantwoording en toezicht vast te leggen. Daarna kan de gemeenteraad van Leusden, in overeenstemming met de gemeenteraad van Amersfoort, een verordening voor Rusthof vaststellen. De gemeenteraad van Amersfoort stelt dan de verordening vast voor Maranatha en Soesterweg. Daarbij streven wij naar twee verordeningen die zoveel mogelijk gelijkkluidend zijn en waarin slechts datgene geregeld wordt dat volgens de Wet op de lijkbezorging moet worden vastgelegd. Daarnaast worden nadere regels en eventueel beleidsregels vastgesteld die gelden voor alle drie de begraafplaatsen en het crematorium.

Wij houden uw raad op de hoogte van deze trajecten. Wij streven ernaar om de bestuursovereenkomst en de verordeningen in september/oktober naar de gemeenteraden te sturen ter besluitvorming.

---

¹ Uitzondering hierop zijn de heffingen op grond van de [verordening begraaf- en crematierechten 2022](#). De gemeenteraad van Amersfoort is óók voor Rusthof bevoegd rechten te heffen.